

intézetől, amely eziédszerint is hetenkint 30 milliárdot tesz ki. Feltétlenül megszűnik a jegybank működésével a takarékkorona intézménye is.

A házszabályrevízió.

A nemzetgyűlés legutóbbi viharos ülése kapcsán ismét felmerült a házszabály revízió ügye, amelyet a pénteki pártértekezlet is tárgyalni fog. Előreláthatólag azonban az érdemi tárgyalásba nem mennek bele, csupán tervezetelőkészítésről lesz szó, melynek előadója Örfly Imre lesz. A miniszterelnök nem tartja a házszabályrevíziót a legstürgeőbb teendőnek és így nem valószínű az sem, hogy az őszi ülészakra a Ház elé kerül.

A tervezett házszabályrevízióra vonatkozólag Rubinek István nemzetgyűlési képviselő a következőket mondotta munkatársunknak: A szanálási javaslatok tárgyalása ismét bebizonyította, hogy mennyire szükséges a sikeres parlamenti munka érdekében a házszabályrevízió, amely különben már régi óhaja az egységes pártnak. Az egységes párt zöme szívesen venné, ha a házszabályokon olyan módosításokat eszközölnének, amelyek a tárgyalások sima menetét lehetővé tennék.

Másrésztől úgy értesülünk, hogy a kisebbségi pártok körében időszerűtlennek tartják a házszabályrevíziót; rámutatnak arra, hogy a házszabály módosítása junktimban áll a választójog

megalkotásával. Szerintük addig nem lehet házszabálymódosításról beszélni, amíg a választójogot nem hozzák tető alá.

A kölcsön külföldi elhelyezése.

A kormány nyomban a szanálási javaslatok leírálása után hozzáfogott a magyar kölcsönnek a külföldi piacokon való plassirozásához. Mint ismeretes, ezen célból már hetek óta Budapesten tartózkodik sir William Good, aki a kormánynak a kölcsön elhelyezése körül a legmesszebbmenő tevékenységét ajánlotta fel. A kormány elfogadta sir William Good közreműködését. Good meglepő eredményeket ért el, különösen az amerikai pénzpiac érdeklődését sikerült neki felkeltenie a magyar kölcsön iránt, de nem kevésbé jelentős eredményeket ért el a londoni piacokon is.

Báró Kordnyi Frigyes párisi tartózkodása alatt szintén behatóan tárgyalt különösen a londoni és az amerikai pénzpiacot vezető férfival, akik rendkívül érdeklődnek a magyar kölcsön iránt.

Értesülésünk szerint Good, aki már elutazott Budapestről, először Bécsbe ment, majd onnan Párisba utazott és végül Londonban fogja folytatni mindazon tanácskozásokat, amelyeket egyrészt Budapesten kezdett, másrészt most kíván az angolokkal és amerikaikkal befejezni.

Aranyalapon rendezik a tisztviselők fizetését.

Legközelebb megjelenik a rendelet a tisztviselők lakbérpótlékáról.

Budapest, május 5. A Községi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége vasárnap délelőtti országos gyűlést tartott a régi képviselőházban. Séth Antal igazságügyi államtitkár elnökölt az ülésen és bejelentette, hogy a köztisztviselők legutóbb két memorandumot terjesztettek a kormány elé és kifejtették a végleges fizetésrendezésre vonatkozó kívánságaikat.

Ezután Javorniczky vezértitkár részletesen ismertette a két memorandumban foglalt kívánságokat. A memorandumok a külsőben levő illetményrendezés és létszámcsokkentés kérdésével foglalkoznak.

A köztisztviselők kívánják, hogy a szanálási akciójának keretében aranyalapon véglegesen rendezzék illetményeiket. A mostani illetményeket ugyanis 1923. június elsején kapott fizetés alapján állapítják meg, vagyis a fizetés akkori értékét egyszerűen átszámítják mai papirkorona. Ez az alap azonban a tavaly júniusban is alacsony volt és ezért a mostani illetmények is igen alacsonyak. A májusi illetményeket ugyanolyan mértékben állapították meg, mint az ápriliséit. A köztisztviselők ezt sérelmesnek tartják, mert a drágaság még most is növekedik és az élelszükségletek fedezésére ma már nagyobb összeg kell, mint egy hónappal ezelőtt.

A vezértitkár előterjesztése után felszólaltak a KANSz vidéki szervezeteinek kiküldöttei és egyhangúan helyeselték azokat a lépéseket, amelyeket az elnökség a végleges illetményrendezés ügyében tett.

A legaktuálisabb kérdés a köztisztviselők lakbérpótlékának rendezése. Erre vonatkozóan a kormány a legközelebbi napokban rendeletet ad ki és ebben az 1917-es bér alapján aranykoronában állapítja meg a köztisztviselők lak-

bérpótlékát. Az eredeti terv szerint ez az intézkedés a múlt héten kiadott lakárendelet keretében jelent volna meg, utólag azonban úgy döntöttek, hogy külön rendeletben állapítják meg a lakbérpótlékot és ez a rendelet a napokban jelent meg a hivatalos lapban.

A végleges fizetésrendezés ügyében legközelebb megindul a tárgyalás az előterjesztett két memorandum alapján. Az még kérdéses, hogy a szanálási idejében a kormánynak milyen összegek állanak majd rendelkezésére a végleges fizetésrendezés megvalósítására. Az illetményeket mindenesetre aranykoronában állapítják meg és elvetik a jelenlegi rendszert, vagyis a tavalyi júniusi alapot.

A köztisztviselők végleges fizetésrendezésének ügyét legkésőbb júliusban tető alá hozza a kormány, mert tudvalevően a kedvezményes ellátás is megszűnik és az eddigi ellátás fejében újabb pótlékot adnak a fizetéshez. A köztisztviselők azt kérték, hogy rangosztályra való tekintet nélkül fejenként évi 400 aranykoronában állapítsák meg azt az összeget, amelyet az állam a kedvezményes ellátás helyett adna.

A 400 aranykoronás összeghez még pótlékot adnának a családtagok után. A családtagok pótlékára nézve a köztisztviselők azt kérték, hogy az alsó kategóriákban 100 aranykorona, a középső fokozatokon 150, a felső kategóriákban pedig 200 aranykorona illetménypótlékot állapítsanak meg.

A M. T. I. jelenti: A Budapesti Közlöny keddi száma hozza a minisztertanács április 24-i ülésén hozott határozata alapján az állami, vármegyei és államvasúti tisztviselők és egyéb alkalmazottak, illetőleg nyugdíjasok és özvegyek részére a májusi bérvégnyedre megállapított lakáspénz táblázatos kimutatását.

tisztázni a szegedi kapitányságnak azért, mert a környéken is államrendőrök voltak, akik egységes utasítások után egységes munkát végeznek és ezzel igen sok munkát takarítanak meg a nyomozásban. Ezt a szervezetet a későbbi hónapok folyamán annyira kiegészítették, hogy a dorozsmai rendőrség majdnem olyan nek-szusban állott a szegedi kapitánysággal, mint akarmelyik városi őrszoba.

Történt azonban, hogy 1922-ben kiírták a nemzetgyűlési választásokat. Dorozsmán — mint még emlékeztet — Schandl Károly földművelésügyi államtitkárt választották meg, aki azonban erről a mandátumról lemondott, mivel két választókerületben választották meg képviselőnek. Az akkori egységes kormányzó párt — amelynek akkor még Gömbös Gyula volt a választási hadvezére és amelynek akkor még tagjai voltak a fajvédők, Eckhardt, Ulain, Gömbös, Zsirkay stb. is — Dorozsmán Eckhardt Tibort, a volt sajtófőnököt jelölte hivatalosan.

A választási propaganda azonnal meg is indult az időszaki választásra, azonban a propaganda eleinte semmiféle eredménnyel nem járt. Kisteleken — ez a község is beletartozik a választókerületbe — ügyel-bajjal mégis csak megszerezték Eckhardtnak az ajánlasi aláírásokat, de a dolog Dorozsmán sehogysem ment. Dorozsmán az államrendőrök ügyeltek a törvényes rendre, a választás tisztaságára, az alkoholtilalomra.

Az egységes pártok futárokat küldtek, hogy a választás nem megy „simán”, az államrendőröket el kell távolítani a községből, mert ellenkező esetben Eckhardt megbukik. Huszonnégy óra múlva — a választás napja előtt negyvennyolc órával — parancs érkezett magasabb helyről a dorozsmai rendőrségre, amelyben az állott, hogy holnap reggel a rendőrök már Szegeden tartoznak jelentkezni. Az államrendőrséget tehát visszarendelék Dorozsmáról, eltávolították a rendőröket és ismét csendőröket rendeltek ki.

Ezután Eckhardt meg is választották. Azóta is csendőrség működik a községben. Most bizonyos körökben energikus mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy Dorozsmán ismét államrendőrséget állítsanak fel különböző szempontokból. Illetéke helyről úgy értesülünk, hogy a szegedi kerületi főkapitányságon ezt a mozgalmat örömmel fogadják, terveket dolgoznak ki a rendőrség visszaállítására, úgy hogy nem lehetetlen, hogy rövidesen Dorozsmán ismét államrendőrök fognak a közbiztonságra ügyelni.

A német választás.

Berlin, május 5. Vasárnap folyt le a birodalmi gyűlés választása. A 35 választókerület közül ma délelőtti 10 óráig 28 kerületből érkezett be az eredmény.

Megválasztottak eddig 350 képviselőt. Ezek közül német nemzetiségi 70, német néppárti 36, centumpárti 43, demokrata 23, szociáldemokrata 76, kommunista 51, bajor néppárti 11, bajor parasztpárti 9, német fajvédő 27. Miután még egyes kerületekből hiányzik az eredmény, lehetséges, hogy a pártok tagjainak számárányát az újabb jelentések megváltoztatják. A pártokra a következő szavazatok estek: szocialistákra 4,576,300, német nemzetiségiekre 4,255,000, kommunistákra 3,081,000, centumpártiakra 2,623,000, németnéppártiakra 2,197,394, demokratákra 1,420,100, bajor néppártiakra 903,000, bajor parasztpártiakra 525,000, fajvédőkre 1,674,600. A többi szavazatot a kisebb pártok kapták.

A jövődó kormány alakulását megint csak koalíciós alapon lehet elképzelni. Valószínűleg ki kell majd terjeszteni a kormányt balfelé, mivel a jobbfele való kiterjesztése a demokratáknak és a centrumnak ellenkezése miatt nem látszik valószínűnek.

Berlin, május 5. Hétfőn délután két óráig a következő ideiglenes eredmény érkezett be: 356 választási kerületben megválasztottak 99 szociáldemokratát, 59 kommunistát, 25 demokratát, 61 centumpártit, 13 bajor néppártit, 44 néppártit, 93 német nemzeti pártit, 28 német fajvédőt, 6 gazdasági, 1 német szocialistát, 2 thüringiai gazdaszövetségit, 5 német hannoveri, 7 bajor parasztszövetségit, 6 württembergi és hesseini gazdaszövetség párti jelöltet.

Minthogy a maradékszavazatokat még nem állapították meg, csekély változásokra még van lehetőség.

Dorozsma ismét államrendőrséget akar.

— Az Eckhardt-választás története. —

Szeged, május 5. (Saját tudósítónktól.) Emlekeztet még, hogy amikor mintegy négy évvel ezelőtt államosították a vidéki városi rendőrségeket, megalakultak az egyes rendőrségi kerületek főkapitányságai, valamint ezzel kapcsolatban az egyes kapitányságok is. A szegedi kerületi főkapitányság is megalakult, majd sorra következtek az egyes kapitányságok. A kerületek körzetébe tartozó városok (Makó, Hódmezővásárhely, Fegyverhaza stb.) önálló kapitányságot kaptak, míg a községekbe vagy kirendeltséget rendeltek ki, vagy pedig meghagyták a csendőrsőt.

A szegedi kapitányság már a szervezés első idejében tervbe vette, hogy a szomszédos Dorozsma nagyközségbe a kapitányságnak egy kirendeltséget küldi ki, mivel elsősorban bünygyi szempontból szükséges, hogy a község és

a város igen szoros és kiválóan gyors kapcsolatban álljon egymással, másodsorban a kapitányság rendőrei a nagy kiterjedésű községben — nagyobb apparátusuk és felszerelésük miatt — gyorsabban tudják kötelességüket teljesíteni. Így azonnal megindultak a szervezési munkálatok és már az első hónapokban föl is állították Dorozsmán a rendőrkirendeltséget.

A dorozsmai rendőrök a legteljes mértékben és a legnagyobb körültekintéssel végezték kötelességüket, úgy hogy a községben mindenütt csak az elismerés hangján beszéltek az államrendőrségről és a szakértői körök is megállapították, hogy a vidék és az ország bünygyi szolgálatának érdekében történik, ha a városok környékén lévő falvakban és községekben is államrendőrségi közegek végzik a munkát. Nem egy nagyobbarányú bünygyet sikerült gyorsan